

Alternativ og supplerende kommunikasjon

**Kommunikasjon - en forutsetning for
deltakelse, egenverd og selvrespekt**

ISAAC arbeider for å bedre mulighetene for
mennesker som har kommunikasjonsvansker

Hvorfor

ASK?

Ved hjelp av alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) kan mennesker med talevansker få vist hvem de er og hva de kan, opprettholde vennskap, delta aktivt i familielivet, i lek eller i skoleaktiviteter, være med i arbeidsfellesskap, delta i samfunnslivet. De kan uttrykke ønsker og følelser og ta avgjørelser - noe mange mennesker tar for gitt.

ASK innbefatter ethvert kommunikasjonssystem som gjør det mulig for en person uten forståelig tale å uttrykke seg. Det kan være håndtegn, symboltavler eller avanserte talehjelpemidler.

Hva er

ISAAC?

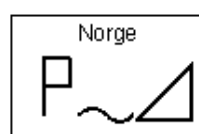
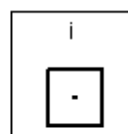
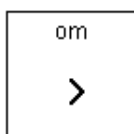
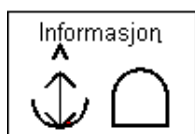
ISAAC er en organisasjon for personer som selv benytter ASK og for personer som er interessert i og arbeider med alternativ kommunikasjon, kommunikasjonssystemer og -hjelpemidler.

Den internasjonale organisasjonen ISAAC (International Society for Augmentative and Alternative Communication) ble grunnlagt i 1983. Den norske avdelingen av ISAAC ble dannet i 1992.

Thomas

Jeg heter Thomas, er 7 år og går i 1.klasse på Borge skole. Jeg har en Mini-Rolltalk og en bok med bilder som jeg bruker for å fortelle hva jeg vil. Jeg klarer fint å svare ja og nei på spørsmål, og jeg kan si noen ord som de som kjenner meg godt forstår. Når jeg er på skolen liker jeg godt at vi leser i bøker og at vi har turdag. Det jeg liker best er når jeg kan erte eller lure læreren min, Lene, og mamma og pappa.

Gjertrud

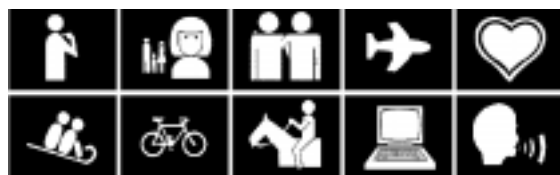

Eg heiter Gjertrud, er 13 år og har diagnosen Infantil autisme. Eg har ikkje vokalt språk, men har eit stort passivt ordforråd, og forstår svært mykje når andre snakkar til meg.

Eg bruker pictogram og sjølv laga teikn når eg vil seia noko- og det vil eg mest heile tida. Eg kan setja teikna og pictogramma saman til setningar.

Eg har ei lita bok som er ca 10 x 15 cm. I den kan eg velgja mellom ca 600 pictogram og 100 bilete av mine nærpersionar. Boka har eg med meg overalt og bruker den aktivt når eg vil snakka med andre.

I nokre situasjonar brukar eg talemaskinen min, men eg synest det går fortast når eg kan bruka boka.

Ann Kristin

Mitt navn er Ann Kristin Bremnes og jeg er 25 år. Jeg har cerebral parese, beveger meg rundt i elektrisk rullestol og kommuniserer med Bliss symboler. På grunn av min CP har jeg ikke talespråk.

Mine første Bliss-symboler lærte jeg da jeg var 5-6 år, og gikk i barnehagen på Vestlund habiliterings-senter. De lærerne jeg siden har hatt på skolen, har vært mer opptatt av å lære meg å lese og skrive enn å lære meg nye Bliss symboler. Det har derfor vært mamma som har laget nye Bliss tavler til meg.

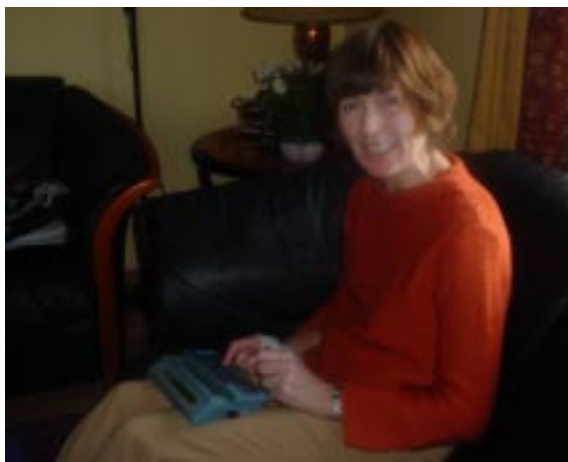
Nå har jeg fått ny datamaskin med Bliss-program slik at jeg kan skrive, og Tuff Talker som jeg snakker med. Det er fremdeles mamma som hjelper meg med å finne frem til nye Bliss symboler.

Det hadde vært veldig fint om den læreren jeg har nå på voksenopplæringen og de lærerne jeg har hatt, hadde kunnet Bliss.

Gunnbjørg

Jeg heter Gunnbjørg Anne Flinskau. Jeg ble utsatt for en ulykke som gjorde at jeg mistet snakkeevnen. Men jeg er glad for at gode hjelpemidler finnes. Jeg er heldig at jeg lever i en verden hvor utviklingen går fremover. Jeg har brukt hjelpemidler i 19 år.

Lightwriter gjør at jeg kan fungere med mitt store talehandikap i alle situasjoner i dagliglivet. Det tar bare litt lenger tid fordi jeg må skrive alle bokstaver i en samtale. Jeg liker å bruke Lightwriter, fordi den er en hendig taleboks med display som gjør det mulig å føre en samtale. Bokstavene er tydelige og klare på begge sider av displayet. Jeg har lagret noen setninger som jeg ofte bruker.

Jeg bruker også LightWriter som nyttig hjelpemiddel i mitt arbeide som elevrådsekretær på Karlsrud voksenopplæringscenter.

Jeg fikk min første datamaskin i april 1996. Det var en bærbar liten maskin. Jeg var glad jeg hadde kjempet en lang kamp, men endelig lykkes jeg.

En helt ny verden åpnet seg for meg. Jeg fikk også Phonetalker taleprogram installert i 1998. Jeg var glad, - endelig et program som kunne snakke med normal damestemme!

Mer om ISAAC

Organisasjonen arbeider for å fremme kommunikasjon og livskvalitet for personer med alvorlige kommunikasjonsvansker, gjennom

- å utvikle kunnskap om de mulighetene som ligger i alternativ kommunikasjon
- å fremme metodeutvikling innen opplæring av kommunikative ferdigheter, gjenopptrening av tapte funksjoner og utvikling av nye kommunikasjonssystemer

Alternativ kommunikasjon er et tverrfaglig arbeidsområde der fagfolk som lærere, spesialpedagoger, fysio- og ergoterapeuter, ingeniører, produktutviklere, brukere og pårørende samarbeider. ISAAC er et forum der alle kan møtes.

ISAAC Norge arrangerer annet hvert år en konferanse og gir ut medlemsbladet "Dialog". Mellomliggende år arrangerer ISAAC International sin konferanse. Det kan innvilges stipend til brukere og ledsagere for å øke mulighetene for deltakelse på konferansene.

For mer informasjon se nettstedet <http://www.isaac.no>